

Vr. 34.

Brasovu,

30. Aprilie

1855.

Gazeta este de dñe ori, adica: Miercură și Sâmbăta.
Păcă a este pe săptămâna, adica: Mercuriu. Pretin-
ere este pe un anu 10 f. m. c., pe diumatate
anu 5 f. la haința Monarhiei.

Pentru tieri straine 7 f. pe unu Som. și pe unu
intregu 14 f. m. c. Se pronumera la tot ponte
imperialei, cum si la toti cunoscătorii nostri DD. cor-
respondanți. Pentru serie „petita” se ceru 4 cr. m.

GAZETA

TRANSSELVANIE.

Monarchia Austriaca.

TRANSSILVANIA.

Blasiu, 1. Maiu n. 1855.

Domnul mieu!

Unu cerculariu lungu, ce a esit u dela metropolia suptu Nru. 299 pentru publicarea aceluiasi in diu'a de Rosali, in tōte bisericele romane, din acesta diecese, vi lu trimitu aci in urmatorulu estractu pentru Gazeta:

Prea onoratiloru in Christosu Frati: Vicari, protopopi si v. protopopi, si tuturor fililoru nostri celoru susletesci parochi, si tuturor credentiosiloru de legea grecésca-catolica. Dar' voulu dela Ddieu, era dela noi parentesca binecuventare!

Una suta patru dieci si doi de ani suntu, de eandu metropolia romaniloru din Transilvania de impreuna cu metropolitulu ei Atanasiu I. la anulu 1713, prin nepartenitoriele timpuri s'a fostu ingropatu in Alb'a Juli'a.

Parentii nostrii, si mai vertosu neuitatulu episcopu romanu g. c. L. B. Ioane Inocentiu Clain s'a nevoitu cu totu zelulu a o scula earasi din morti, dar' foru doritulu resultat. Implinirea acestui doru fierbinte s'a pastratu pentru timpurile, si pre sém'a generatiunei noastre.

Maiestatea Sa cu gloria imperatoriulu Monarchu Franciscu Iosifu I. este restauratoriulu metropoliei si regeneratoriulu natiunei noastre, ca unu alu doilea Traianu care neastraplatantu aici, elu ne a datu midilóce ca earasi se inflorim in amat'a nostra patria, asemenea prea fericitulu, si cu mare demnitate siediatoriulu pre celu de antaiu scaunu apostolicesc alu S. Petru, patriarchulu Romei Piu IX. pre carele si pravil'a nostra la pagin'a 408, ilu onoreza: „Prea fericitulu si prea santulu si intocma angeriloru intru Christosu, parentele parentiloru si stapanulu a tōte adeveratele apostolicesci biserici.”

„Metropolia romaniloru din Alb'a Juli'a, prin induratulu rescriptu imperatescu din 12. Decembre 1850, este placata si data. Prin s. scaunu apostolicesc alu Romei canonisata, si prin Bulla din IX. cal. Dec. 1853 intarita.“

Éra metropolitulu ei, eu nevredniculu, nu dupa vredniciele mele, ci dupa neurmatorile svaturi Ddiescii, sum denumitu, preconisatu si intaritu de metropolit.

Maiestatea Sa c. r. si apostolica, prin actulu acestu maretii onoareza natiunea si clerulu nostru, in facia a tota lumea; doresce infloarea ei, latirea si intarirea s. uniri cu apostolicesculu scaunu alu Romei, care in tota privinta ne este adeverata nostra mama trupescă i ssusletescă, pentru ca: „Osu din osale ei, si sange din sangele ei suntemu.”

Mantnitoriulu nostru I. Chr. inca s'a rogatu pentru unirea tuturor, dicundu la loan. XVII., 11: „Parente s. pazesci pre ei s. c. I. ca se fia un'a precum si noi suntemu.” Prea sanctii parinti ai bisericei noastre cei catolice orientali: S. Atanasiu, Cirilu, Vasiliu celu mare, Ioane Gura-de-auru, si Gregoriu Graitorulu de Ddieu; si toti ceialalti nemica n'au avutu mai pretiuitu, de catu legatur'a s. uniri, cu antaia apostolescă biserica a Romei, intru carea au vietuitu si au murit.

Cunosce dara amata natiune, si amate cleru! vol'a lui Ddieu, si a inaltatului nostru imperatu, si urmeza ei.

Nu lipsesc acum alta, de catu ca se vedeti numele metropolitului vostru suscris la ordinatiunile, ce vi se voru tramite de aici. Si ca se me prezentezu inaintea am atului mieu cleru, prin o instalare serbatoresca. Candu se va templá acesta, carea inca nu e de-

parte, voiu da mai tardiu in cunoștința clerului. Acum cu aceasta o casitne numai atata voliescu a face cunoscutu, cumca: Eu, titlulu de Metropolitul alu Albei Julie lu-voiu folosi, si lu voiu suscrie la numele mieu mai antaiu din diu'a de Rosali, seau din serbatoria venirei spiritului s. asupra apostoliloru, carea in estu anu va cadé in 27./15. Maiu.

Inse siindca restaurarea metropoliei noastre face o epocha noua pentru natiunea nostra, si siindca ea este unu daru mare alu lui Dumnedieu, alu augustului nostru Imperatoru, si alu prea fericitului patriarchu alu Romei; astu cu cuvenintia ca mai nainte de a lua titlulu si functiunea de metropolit, se aducem sacrificiu de multiamita atotupotelui Ddieu, si se versamu rogatiuni fierbinti la s. altariu, pentru indelunga viatia restauratorilor metropoliei noastre. Deci prin acesta parentiesce ve ordenam, ca in diu'a de Rosali an. curg. candumantuoriulu nostru Is. Chr. a tramsu pre s. seu spiritu preste apostolii, si invetiacelii sei, prin care pre toti i-a chiamatu intru o unire, — luandu pre s. discu partecele desclinate pentru fia carole, se aduceti sacrificiu de multiamita atotupotelui si induratului Ddieu, care prin adunculu statelor sale a binevoitul a ee redica metropolia Albei Julie dupa 142 de ani.

I. Pentru fericita si indelunga viatia a augustului nostru Imperatoru Franciscu Iosifu I., si a tota domnitoria casa austriaca. Pentru prea fericitul si santul patriarchulu nostru Piu IX.

II. Pentru bun'a starea santei catolice si apostolice biserici. Pentru tota natiunea romana, ca spiritul s. se o lumineze pre ea, ca se se unescă suptu unu capu bisericescu, si asia se sporēscă intru tota bun'a fericire susletescă si lumescă.

III. Pentru Mene inca, carele nu dupa ale mele merite, ci dupa aduncele svaturi dumnedieesci sum chiamatu la acesta santa si inalta deregatoria metropolitana. Ca prin mine se incepe natiunea si clerulu romanu o epocha noua. Ca se mi dea Dumnedieu puteri trupesci si susletesci, si se mi inderepte cugetele si voi'a mea, ca nemic'a se voiescu au se facu alt'a, de catu ce suntu spre marirea lui Ddieu, spre binele santei lui Ddieu biserici, spre binele patriei, natiunei si clerului nostru.

Inse ca acesta cu atata mai mare pietate si frecuentia se se pote serba, fiacare preotu va face cunoscutu poporului in biserica cu un'a au doue septemane mai inainte, ca siasicecare se pote luta parte la acesta lauda si multiamita danda lui Ddieu, pentru atata facere de bine asupra nostra.

Care lucru pietatei si zelului siacarua increndientulu s. c. I. remanu.

Alu Dumnia vostre .

(suscrisu)

Blasiu, 21/9. Aprilie 1855.

Parinte Alexandru.

Tecuci in Moldova, 19. Aprilie. Prietene! Me sei, ca nu me tragu de nascere nici din plasa boierescă nici din sange moldoveanu, dar' me cunosci cam placu generosele fapte ori si de unde ar' isvorii acele; de acea nu potu sa petrecu cu tacerea o fapta forte rara, ce o facu unu basiu Boieriu; Domnul Aga D. C. Lupu. Domnia Sa, vediendu trist'a positie a locuitorilor darnici din mosiea sa Ghelesci si ca unu Romanu si Patriotu adeveratu daulindu ticalos'a stare a sateniloru, pe carii Rusia cu sarcinile invaziunii sale mai de 2 ani i a despojat de puteri si de avere, se indatora ca va plati birulu intregu pentru toti dajdarii din mosi a sa pe unu anu intregu.

Acesta fapta patriotică n'are lipsa de alte laude, cace ea pote servi de exemplu chiaru si intre natiile civilisatice europene scl. —

Monarchi'a austriaca.

ΑΓΣΤΠΙΑ.

Bienă, 2. Mai ă k. n. Domnul baron Cina se aduce de președinte la consiliul administrativ al societății drăgușenii de Feră ală statulă.

* D. komendantъ съпремъ de арматъ цепералъ de apt. de Хесс, а кърві къльторіе ла квартіръ цепералъ лн Галиція ера отържъте пе 2. Маіс, 'ші а атъпатъ ачестъ къльторіе лн хрма demandърій преаналте пънъ лн 6. Маіс, лн каре зі, се скріє, къ се ва отържъ лнltre паче ті ресбоів. —

Штіреа din Паріс 4. Маіз, квіткъ Австрія ар' фі трімісъ
Хлтіматвлъ ла Ресіа, се зміреште прил deklарареа миністрвлъ
Кларендан дн каса de жосъ дн 3. Маіз. Емъ дінтерпелатъ де-
кіяръ, квіткъ се ретраце а 'ші да пъреріле саде дн прівідца ре-
ферінделоръ кътъ Австрія — фіндкъ конферінцеле п8 с'а8 амъ-
натъ чі пътai са8 схспендатъ, пентръ къ Австрія а трімісъ по8
проєкте къ вгпъ сперанцъ — ас8пра кърора се ѹинъ ак8мъ
сфѣтгір. Дербі петвлдгітъ къ ачестъ респінскъ требі се скітбе
din змере.

„K. de Хамбргрѣ“ діїпрѣштіе пріітр'о депешъ телеграфікъ din Biena, 2. Маія, ші впѣ квітній алѣ проектылѣ de тіжлочіре а Австріє, каре е: Флота ресе́скъ се ретъпъ дп стареа, дп каре фѣ днаінте de үрзіреа ресбоівлѣ, еаръ маі сасѣ се пѣ свіе; пъпъ квіндѣ се ва ажкпце стареа ачеста апсепії се діпъ пътai пе жамтътате атътеа коръбї de ресбоівъ дп Marea негръ пе кътѣ діне Rscia. — Прѣсіа дпкъ трітісъ проектылѣ съѣ дп прівінда пвпктылѣ алѣ З-ле ла кабінетылѣ Австріє, пе каре ачеста лѣ ші корампікѣ аліадлорѣ. Ачеста квіпіnde, ка Rscia съ ретъпъ къ флота са дп Понтѣ, тотвій се пѣ о дптиллцескъ; еаръ Фѣквіндѣ еа ачеста, атѣпч апсепії се аівъ дрептѣ а дптра ші еі къ асемінеа пвтере марінъ дп Marea негръ, каре пъпъ ла касквѣ ачела съ фіе дпкісъ ла орі че Фелік de коръбї de ресбоівъ. Дп үртъ Прѣсіа се дпвоіеште ші къ проектылѣ Австріє, пѣ се штіе дпсъ кът се ворѣ дпвоі апсепії къ елѣ! — Дествілѣ, къ Лавірітѣлѣ е дпкълчітѣ, апої „Оест. Z.“ креде, къ дп сквртѣ вѣ есбкпі дп-тр'о парте, пентркъ Rscia къ поголе сале проекте, каре ле маі дпдескі пе ла тіжлочіторі дпнъ конференда а 14, пѣ вреа алта дектѣлѣ се къштіце тімпѣ. Наполеон о штіе ачеста ші пътai пентрѣ Австрія Фѣкѣ атътеа копчесівп; — дпсъ дпнъ че ажкпце къльторілѣ дп кълтіеа твптеллѣ, віне ка се ші скоборъ. — Дп Апгліа се маі вактвръ формареа лецивпілорѣ de волонтірѣ, ші дин-тре фермані песте 2 лѣпі се ворѣ афла вр'о 10,000 трітіш ла Кримѣ; трупеле піемонтеze deckалекъ тереѣ ла Константінополе ші rapda лї Наполеон маі тóтъ къ алте 30,000 трупе французеze се ші афль дп лагървлѣ de аколо, ші дп Франца, пъпъ че се ва алеце дптр'о парте къ проектеле тіжлочітбрѣ, се факѣ акут челе маі дпфрікошате рекрѣтъчпї.

Сътє de miл аliaцї таи вжртосъ din cemincijele romane вор' терце кътръ Бесарабія, зnde, се скріе, къ се ва дичене о алъ сченъ de ресбоіз днаите de че с'ар ші окнпа Севастополеа. Французъ вреаѣ a да пептъ къ ръшъ ла ларгълъ, ка се ia таи днптыгъ Кримълъ ші Бесарабія, апои съ се ре'пторъ ла Севастополе, ші тръпе ажутътore ce тримітъ тереа ла Кримъ, спре скопълъ ачеста. Квї iap' фі таи племнітъ пріn minte a credе, къ с'ар днпвіа кіар ші Machedo ромънї, ка се Formezе лецивне днпконтра прокледіе къпрештъ а греко-славонілоръ? — Аliaцї тарі днп впіреа лоръ чea de diamantъ ші aѣ афлатъ впъ елементъ днп Orientъ, кърві вреаѣ съ і днпкредіндеze o гарандie de прелвпть-торъ пептъ чівілітatea европеnъ. — Гречій ші славоній с'аѣ арътъ пептъ totдdeна періклошъ ла скопълъ ачеста, пътai еле-ментълъ romanъ консьщеанъ, днпъ сфатълъ проведіндеi, i таi ресаме перспективъ de o поvъ сброте, кроіt de aliaцї пептъ de алъ днпълда ла o тоштеніре срізътore a ресътатълъ лзптеi ев-ропене, ка ачестіа съ ле фіе пе війторъ крединчиші кампіоні калтърей, de каре с'аѣ афлатъ таi капавім престе тоці днп полі-глюдіа оріentalъ, ші чівілісаціонеi, днп синълъ къреіа се афъ днп-дрептъціi ка цінтъ romanъ. „Oest. Zeit.“ e преа днпкредінцатъ къ Rscia портъ шаре фрікъ de впъ antimвръ, каре сътъ тайъ калеа dela пофта de a таi окнпа ші de a. ce лъці къ demoralisarea пацівнілоръ пе каре ле днпшалъ спре а'ші ажуне скопълъ пріn іпокрісіа крістіаніствъ ші а аперърій лві. Е рідікълъ, ка се креадъ чіпева, къ Rscia amenінъ пе Европа пептъ аперареа optodokсіствъ. Днпконтра квї сълъ апере, къче днп Европа ші кіаръ ші днп Тарчія елъ e актъ егамісатъ ші піч кътъ пегръ съптъ впгіе пз таi e днпштълітъ піч атакатъ de nime? Европа се лзпть пептъ калтъръ, лібертате ші чівілісаціе днпконтра днп-перекълъ deспотікъ din nорdъ, каре пе протециатъ ла кълкатъ de кътъ орі вреа се фактъ впъ пашъ кътръ лзтінь че пептъ планвріе лві e несъферібіль, de ачea елъ се вайеръ днп проіектълъ de паче datъ днп үрта конференцелоръ, къ апкеній търпініндълъ къ редъ-череза флотей din Понтъ днлъ атакъ днп сверанітате. —

* **Ли Ломбардия, Сдине, ерпсе фокъ ли 23. Апр. к'аръ ли marazinълъ имперътескъ тилтаріс de провинциа ши префектъ ли чепишъ пе житътate din alimentele denise. Давна съе песте 180,000 Лире. —**

Cronica straina.

„Газета універсалъ de Августагъ“ (Nro. 92, din
2. Aprile) деспре Бесарабія.

(Капътъ din №мерълъ трекътъ.)

Планъж чедж таре алж Ресісі, дела къштігареа Бесарабіє оче, пѣ есте алгълъ декътѣ: „а пімічі ші а стінѣ къ тотгълъ пентгълъ рохълъ днп ачеа ѹеръ“, ші а о контопі днп прівіре ѿдалъ, тілітаръ ші екonomікъ пентръ тотгъдеазна къ Щера рѣкъ, фіндкъ стъпъпіреа Бесарабіє есте пентръ са чедж таре алгълъ ші пштерпікъ тіжлокъ de a търціні ші а днпнедека днп-піреа комерціаль а Европеі централе пріп днпнедереа Дунъ-ші а аснпрі пшсечігна політкъ а Тарчіеі не Мареа негръ.

De ачееа шай днітвів, дніпъ ким ведемъ, аж воітъ рвшиі а се фолосі de ъмбеле четъді але Бесараїї. Чea днітвіе є Вендерівілъ, не Nістръ, каре днітре ѹїне рапортвлъ тілітарів днітре Рvсія ші Бесараїї, чентрвлъ стратеїкъ алъ тутвроръ реферінделъ ачесторъ дозе цері *). А доза четате есте Хотінлъ, кареа прівеште спре Австрія ші є пе марціпеле ачестеїа. Ачесте дозе четъді domneckъ цера пе деплінъ, ші цілъ deckice ъмбеле дрютврі, не каре артиллє русешті потѣ трече дні тотъ тоштвілъ de о парте песте Дніпъре дні Доброцеа, ші de алтъ парте песте Прятъ дні Moldova.

Кѣтѣ deспре пітічіреа національ апої Рѹсіа с'аѣ сервітѣ ші аічѣ де о впѣлтъ пѣтерпікъ, не кареа претвѣндeneа үnde пѣтеа аз ѧнтребінцат'о фѣръ сfiалъ, адекъ елементылѣ бесеріческъ. Dinkóче ші dinkolo de Прѣтѣ Ромъній се 'нкіпъ бесерічей ресъ-рітene. De ачееа рѹшій с'аѣ ші гр҃бвітѣ де a insnда тóтъ Беса-рабія къ о твлціме de попі аї съї, ші а ѧнтродвчє пріп еї лімба таскълескъ.

Де ші кв ачёста лінкъ нз пятыръ ісевті днпъ dopindъ, то-
тшій днпъ тóте штіріле ші anume днпъ рапортіре консюлоръ
„літва русéскъ с'аð лъдітѣ лнтръ атътѣ, лнкътѣ рапѣ се таі афль
къте виі Бесарабіанъ, кареле нз ар' ворбі-о.“ Нз є греѣ de a
преведé ыртъріле ыпорѣ асемене тъсврї. Днпъ че tendindа ру-
шілоръ де a стінце елемептвлѣ ромънѣ лн Бесарабіа, ші а тъ-
скълі къ тотвлѣ пе ромънѣ ва фі лнплінітѣ, атунчі ші idea чеа
таре а лорѣ, де a снпнне стъпнпіреї сале тóтѣ валеа Dнпъреї,
ва фі лнфінцать, ші ва авé спріжинѣ сігврѣ лн националітатеа
русéскъ чеа нозъ dintre Прятѣ ші Nистрѣ.

Тóте ачесте дній афль ьлтіта лоръ еспресіоне дп контопіреа ші ьлкорпорареа комерціаль а Бесарабіє кз імперівлѣ Рѹсієї. Негоцівлѣ Бесарабіє се петречеа тай пainte парте дп цéra чеа таpe de пе Dнpъре, — ші парте пе цертвріле ачестеia. Кътѣ decspre ачестѣ din ьртъ, апої рушиї с'ад ьлгріжітѣ віne, астевпндѣ dнpъ пытінгъ гра дела Свіла, ка елѣ съ пытai поль ачесе конкврінгъ дртврілѣ адевъратѣ русескѣ, кареле dнче да Одеса.

Скелеле Бесарабіеї съптѣ: Істайлъш ші Penii; атъп-
дозе юші вѣдѣ скъзъндѣ din anш дн anш котерувлѣ лорѣ direktѣ
(mapitimѣ). Дақъ астғапареа гәреі dela Сыліа се ва пытѣ спорі
пъп'ятратътѣ, ка пічі о корабіе de 100 тоне съ пъ тай пытъ
житра дн Dыпъре, атъпчі Истайлъш, Penii ші къ ачестеа ші че-
лелалте скеле але Mondo-Rомъніеї пъ ворѣ авѣ алтѣ павігаре de
кътѣ пе коастъ, чептрылѣ ачелеіа ва фі Odeca, ші дн Odeca
інтересвлѣ Рѣсіеї. Че с'аð Фѣкѣтѣ ші пын' акѣт дн асть
прівіре é dectvmlѣ de къпоскѣтѣ.

А доза проблемъ а рѣшилорѣ лисъ аѣ фостѣ de a аbate кіарѣ ші neroувлѣ de ne ускатѣ алѣ Бесарабіеї dela дрѹмвлѣ съѣ фірескѣ, адекъ dela ачела, каре о лега къ апѹсвлѣ, апѹте къ Австрія. Еать кътѣ зрутѣ ачѣста.

Ісворвлі оріцінарів алѣ авандії Бесарабієї ера крештереа ші негодвлі вітелорѣ; пе кѣндѣ о рѣпі *Rscia dela Moldova*, пе кътпіїле еї пъштѣв кърдэрі *nemantърате de віте корпнте тічі* ші марї, ші *de каї*. Ачесте се віndeаѣш къ фолосѣ песте тарцине, *лп Аустрия*, ші атътѣ *de біне ътвла істѣ негодѣ*, лпкътѣ твлдї аустриачі ші стреінї, апште аршнї се окзпаѣ кіарѣ аколо ѣп дѣрь къ крештереа ачелорѣ віте. *Domnii Moldovei лпцелесеръ* пе атвпчі фѣрте біне адевъратвлі *интересѣ алѣ Церї лорѣ*, *лплес-ниаѣш дарѣ дѣпѣ пѣтіицѣ* пе ачеї негздіторї, *дкндвле ші прівілєїй лпсемнате*; негодіторї *din* партеа лорѣ авврѣ терітвлі *de a лпбезпѣтѣш соївлѣ вітелорѣ* ші алѣ *каілорѣ* ші а спорі *din* *анѣ*

^{*)} Bezī šī opinīcīmea dēvētā de Parīza (маршаллāвī Мэрмонт) deosebē pārmīta četate.

и апă негодвлă. Бесарабіа атăнчі ера о цéртă авăтă ші фе-
рійтъ.

Апои вені стъпніреа рăсéскъ ші кă ea се скимбă deodată
фада лăкврăлорă.

Май лăтъїв прîп віtele транспортăлорă сале лăттродăсеръ
ei din Рăсia меридионалъ боала де віte, о чікмъ адевъратъ, ка-
реа de атăнчі аă стърпітъ віte пепътерате ші ne totă апăлă, спре
стърчіреа церей, тъпъкъ впă капіталă преа лăсемнатă; лăкко-
тра ei Рăсia аă фъкетă пын' актъ форте пăдінă, саă маă віne зи-
ктилă пимкă.

Май реле лăкъ фăсеръ тăсвреле, не каре ea леăш лăттре-
вăнцатă de a лови deadrentлă негодвлă кă Австрія. Чea лăтъїе
тăсвръ фă лăттродăчереа системлă рăсéскъ de a лăгрезіа тре-
череа марцинеї, адекъ грэвататеа, кă каре се лăттърдескъ пас-
портăлоре. Deodată ce opdină, ка пимене съ пăтъ трече мар-
цинеа рăсéскъ, фъръ ка паспортлă съ-ї фie сăбскріс de амба-
cadорілă рăсă din Biena саă de консуллă рăсă дела Bpodи. Чine
лăсă din Трансильвания саă din Галіціа ар' фi тарсă la Biena, ка
не аколо съ ажигъ лп Бесарабіа?

Прîп ачеста аă лăтчетатă комерцулă вітелорă маă кă totvăлă,
ші ачелă che се маă петрече é форте лăгрезіатă, фiндкъ Австрія,
ка съ апере церіле ei de чікта вітелорă, é певоитъ адесеорі а
опрі кă totvăлă тречереа ачестора, ші маă totvădeavna a лăттре-
гіне o карантін de 20 zile. Стъндă віtele атъта тимпă la мар-
цине, келтвіеа есте чelă pădіnă 1 галăпă de капă, афаръ de
лăттързіереа социреи la iarpatoache, de скъдереа лорă тчл.; ші
негշеторілă перде, ші Австрія nepde ші Бесарабіа перде маă
тăлăтă лăкъ, фiндкъ i-aă секатă ачестă ісворă de авăдіе, ші аă
пердётă totvădată фiндаментлă ne каре ea лăш лăттетеиезе
комерцулă ші реферіпделе сале кă апăслă.

Еатъ спре добадă чіфре официале але еспортьреи. Лăкъ
лп anii 1820—1830 Бесарабіа еспорта лп Австрія 45—50,000
капете de віte; лп an. 1850 аă скосă пăтăлă 12,687 de ачелеа!
Totvădată прецвлă боилорă, din кăвса пердерій прîп бомъ, кăдерій
негодвлă шчл. с'ăă світă de атăнчі кă 800 процента, кă ne la
anii 1820—30 прецвлă впăлă вож фiндă пе la 5 галăпă, ачела
актъ есте de 15 галăпă. Еатъ о вртare ведератъ a системлă
рăсéскъ, кареле аă фъкетă ка негодвлă съ скадъ totă лп ачес
пропорциune лп кареа прецвлă тарфеи с'ăă світă! Din алъ парте
с'ăă певоитъ рăшиi din тоте пăтеріле a спорі еспортареа лăпеи ші
a гăрпелорă, кареа се фаче пе la Odeca. Партикларій пă къ-
штігъ прîп ачеста, Бесарабіа лăсă, лп прівіреа комерцулă сеă,
не зi че тарце атăрпă ші се леагъ маă тăлăтă de Рăсia.

Слăтă о політкъ комерциалъ атътă de естраодинарій, кăт ё
ачеа рăсéскъ, кареа лп локă de a лăллесні рапортлă ші негод-
влă кă алте попоре ле лăгрезіе дăпă пăтіпă, Бесарабіа требві
съ пăтімёскъ лăкъ ші маă тăлăтă, кă дăпă лăпăдăшіреа еспорть-
рій ne вăскатă, аă сăгрăматă ші импортареа тарфелорă стреine ne
ачелă дăпăтă, спре каре сконă аă опрітă ші еспортареа банилорă
de monedă din Рăсia, порăпчіндă, ка пăтă впăлă негшеторів съ пă-
тъ скоте бани de арăпtă din цéрь; че (съ кăтнere атăнчі)
пăтăлă имперіал (de арăп), алă кăрора кăрсă лецивітă é лп Рăсia
de 5 карбоаве 15 копечі, лп тоте церіле стреine лăсă пăтăлă de
4 карб. 70 копечі. Че лăгрезіе а негодвлă, лăпăндă амінте,
кă бани рăсеншті de хăртіе скоші одатă din цéрь пă се маă потă
лăтторче лп ea — впăлă даръ съ се трéкъ?

Е ведератă, кă Бесарабіа актъ требвіе прівітъ ка о ікóпъ
віе, ка оглinda вăйторілă, кареле ар аштепта пе Moldova ші Вă-
лахia, дакъ вреодатă — че Dămnezeulă попорелорă съ апере!
— Рăсia ар рекъштіга пăтере лăверъ пе Dăпăre.

Тотă атътă de ведератă e лăсă ші ачеса, кă, дăпă тоте
лăтпрециррile артăтate, пă маă есте кă пăтіпă ка Бесарабіа de
астăзі съ рăмкъе ші ne вăйторă лп стареа de пăп' актъ. Ор-
тarea рăшилорă лп Прічіпate аă добедітă песте тóтъ лăпdoiéla,
кă еї прівескъ стъпніреа Бесарабіе пăтăлă ка пасылă лăтъїв спре
рăппіреа ші а челоралте цері але Dăпăre.

Е даръ лăттетеiată лп пăтăра лăкврăлорă, кă кăвса Оріен-
тлă, десеътъ астăзі, кiar актъ требвіе съ ажигъ ла лăтре-
бара: de ce maă поте бре сăфері ші прелăпci o старе a лă-
кврăлорă, кареа стъ лп контразічере пекăрматă кă історіа, кă
націоналітата ші кă інтереселе челе маă лăсемнате, o старе
zichetă, кареа пă аре темеи маă вăпă de кăтă сăнгăра пăтере
кăрăдă a артелорă рăсеншті? „ші de пă, ар' фi dinkontra
рестаторнічіреа легăтăреи веke ші фiрештă a Be-
сарабіе кă Moldova впіка ші чеа маă Ферічітъ
деслегаре а ачестеi проблеме атътă de лăсем-
нате?“ *) —

ЦЕРМАНІА. „Gazeta зăверсаль de Авгсбург“ (Augsb.
Allgemeine Zeitung) mai аре впăлă артіклă форте кăрюсă сăпъ-
торă decpre Dăпăre, гăреле еї ші комерчілă Прічіпателорă.
Еатъ аїчă впăлă естрактă тăкă din елă. Ачелаш e тăтăлатă: „Чe
съ се фактă кă Прічіпателе danziane?“ ші акторлă лăш аме-
стекъ о грăмадă de лăкврăлорă лăттродăсlă, лăкътă пă штă, deакъ
есте ачела впăлă сăнгăрă артіклă, сăă маă тăлăу контраші ші кон-
топіцă лăтtră впăлă. Mai лăтъїв adikъ се лăвăтъ толеранца рел-
ецибăс кăре се афăлă лп Прічіпате пептрă totă феллă de конфе-
сіонă, кăчі adikъ преоцима ші кăлăтăрітма moldavo-romăпăлă пă
ар' фi пăтăдекăт ашea фăпатикъ ші пăсăферігöре, прекăт есте а
рăшлорă, кăре пă вреа съ штă de алтă Dzeă, декăтă пăтăлă de
Dămnezeulă рăсéскъ ші каре прігонеште форте ne чеi de
алтă леце ші се сăлеште аї траце la лецеа рăсéскъ, чеа че
преоцима romăпéскъ пă фаче, чi лаcă ne ómeni съ крëзъ кăре
кăт аă апăкăт; престе ачеста преоцима рăсéскъ браште кă
o врăштăшie лăтverшшпать ne тодă пăтăлă, лп кăтă ка ază ka
тăпе пăтă фi кă ворă ăрma прігонірă форте греле асăпra ам-
пloiacloră пăтăлă din Рăсia, лăndătă che ашea пăтăлă Староверă
сăă adikъ партіта кăратă ші веke рăсéскъ ва ажигъ сăнгăрă la
кăртă. — Dăпă тóтă ші маă тăлăу de ачеста пăвăлічістăлă сăсă
атинă саре ші трече la алтă чевă кă totvăлă осеbăтă. Елă adikъ
zică, кă dékъ брекăндă ворă ăрma скимбăри лп форма ші пер-
сопеле гăрперлăлă церілорă romăпештă, атăнчі пăтă пăтăлă алta,
чi Прічіпеле I. Бăбескă-Брапкованă, фiблă Domnulă Бăбескă,
тоштепă лăсă adontată алă пăтăлă Брапкованă ші алă тоштă-
лорă лăш, съ се denștăcă Mare Spătară, adikъ цеперадă-
комăндантă алă тăрпелорă национаle лп Прічіпате, din ăкаcăs кă
жăпеle Бăбескă-Бăрпкованă есте впăлă прăпăшорă пăтăлă de 24 ană,
кresкăтă форте бăпe лп школа тăлăтăрă дела Parică пăтăлă Ст.
Сăрă ші кă елă (de кăуă ană) слăжеште ка официрă лăтtr' впăлă
ре-
цибăс ахстрăакъ de кăлăтăрітма ші іăвеште форте тăлăу ne цер-
манă ші кăлăтăра лорă. — Еаръ апои пептрăка церіле romăпештă
съ пăтă фi асăгăрате ne сама Церманіе прîп Австрія, съ се
хотърёскъ маă тăлăу пăтăлă пăтăлă цертăпă цертăпă кăлăтă
аchăzăcăne кăндă кăратă цертăпă кăлăтă ахстрăаче, еаръ
гăреле Dăпăre съ фie окăпate ші цăпăтă de кăтăръ o флотăлă ар-
тăпă ахстрăакъ. Dăпă тóтă ачеста съ се порпескъ повоie тăпă
de колопăштă цертăпă кăтăръ Прічіпате romăпештă, сăă adikъ
цертăпă, карий кă зечile de miă трекă la Америка, съ се ашезе
тоđă лп Прічіпате, пептрă ка съ ле кăлăтăve, съ ле скобă din
барăпă лорă ші съ ле Феріческъ. Се лăцелене de cine, кă
пăвăлічістăлă пострă ia eарăш de чеа маă пăапăратă kondiçionăne,
ка преоцима romăпăштă съ рăмăпăштă totă ашea толерантă кăтă
a fостă пăпăштă актъ ші съ пă кăтăзă а тăрăвă лăвăтăтăса кредитăп
пăтăлă. Din Прічіпате apoи кăлăтăра цертăпă с'ар лăпă
ші лп церіле тăрăпăше (adikъ dinkolo de Dăпăre). Mai ăрma
вртăлорă лăкъе Dăпă, кă дăпă че церіле romăпештă аă черкатă
ші кă деспотісмлă, ші кă констітუшоналісмлă, лăкъ ші кă
рăпăліканісмлă ші totă рăă леăш тарсă, de астăзі лăпăтă съ фie
сăпăсе la o формă тăпăхăкъ пăтеробăс, кăре съ Феріческъ ne
тоđă бăтăлăште ла окă повăтăш.

О прівіре престе тотă.

Шtările ші евенимінгеле че се лăпăцошăрă лп зăмеле ачес-
те ne кăтăпăлă історіе слăтă лп дăверситета са de o impor-
тăпă форте тăпă. Ка се ле пăтă лăпăра ші пепеллă чelă маă
ацерă алă сăнчăртăцăи кропістіche лп тóтă естăндерă лорă аре
лăсă de тимпă ші de o лăпăтăе цăпăтăкъ а колопелорă. Астă-
датă воimă se ле грăпăтă чelă пăдінă лăтtr' вăкетă спăкăтă
din челе маă вăтăтăре ла окă повăтăш.

Фрапăца лăккордăтă de аштептăрие реслăтăтăлорă дела
Крăпă, лăсăвăтă de gloria артелорă ші ne пăтăкошăвăлă лп по-
сăдăвăлă алиандă сале, e пăтăлăутă кă тăрăпăирие dăпăтă
ne маă пăдінă декăтă ші Англăя алăтăса. — Атептăлă, Крă-
пăлă ші еспăсăчăпă тăтăрорă нациăпăлорă формăзă астăзі тре-
осă, лп цăпăлă кăрора се ротéзă атептăвăпă тăтăрорă. — Аса-
сăпăлă пăтăа впăлă пăтăлă фалсă лп паспортлă съă. Елă се пăтă-
ште Пianорi, ші e de професiоне впăлă кăлăпăпăрă din Faienца
статăлă Pomană, de 28 ană, лăсăвăтă, ші фамилиа i e лп пăтăлă.

Din черчетăри еші la лăпăтă, кă ачеста сервă ка волонтирă
лăтре четеле лăш Гăрăвăлди. De aci zică впăлă, кă дăпăлăштă ap' фi
впăлă acasă пăтăлăштă тăтăзăтă ші провăзăтă кă арте ші кă бăпă,
пептрă ка съ оторе ne Наполеон. Елă ăрma пе Наполеон ла
Лондонă, ка съ'лă репăпă, лăсă прăпăреа лăтtr' вăкетă чelă добеди
ші лăпăлăзăтă лăш лăпăдекă сале пропăсăлă чelă пăтăлă
кă атептăлă лп Парисă. Наполеон zică: „ка Пianорi съ се
жăдече ла форăлă кăшăпă, ка кăт ар фi пăшкăтă лăтtr' о фăгăрă
de цăпă.“ Наполеон кă марăштăтăтă са ші аї штăе кăшăтă
inima французлă, репăпăчăпă лăш e дăпă ачесте 2 евенимінг
стрăпăдинăпie, ad. прăпăреа лп Londonă ші атептăлă лăпăсăтă
маă тăпă ne totă локăлă. Мăронолăтăлă de Парисă порăпчи лп-
датă ка a 2-a zi съ се цăпă Te Deum; сале кăшăтăтă се

*) Редакциăпă а прîптă кă тăлăу рекăпăштăпă артăлăлă de
сăсă че варсă атăнчі лăпăтăпă челорă лăтtr' вăкетăрие лăтtr' вăкетăрие
ші а вăйторăлă Прічіпателорă. Націăпă са штă алеце ші предзи
сăнчăртăтăлă лăпăтăпăорăлорă ei челорă кă кăшăтă кăратă.

ропене і се трішітъ адресе престе adpece, дела тої енглесій din Парісі, полоні ші чеймалді асеміне пентръ ферічіта скъпаре. Касълъ ачеста а маі ашезатъ съпѣ тропълъ лві Наполеон впѣ пе-десталъ din челе маі масіве пентръ сізгрітатеа тропълъ лві ші рецендерареа орієнтълъ, пентръ каре діне лвітіа къ е алесъ де проведінъ къ алації лві.

„Monitordъ din 5. Маі впѣлікъ 2 дінеше але лві Капро-вертъ din Кримъ, датете din 2. ші 3. Маі, діпъ каре алації ажълътъ къ асаатъ о фортифікаре dinaintea бастіонълъ чентралъ къ марі пердеі din партеа рашілоръ діп пербопе ші таңіліне. 8 півѣ ді але рашілоръ къзбръ діп тъна франчезілоръ ші рашій, франчекъндіссе а реокъпа фортифікареа, фуръ ревътълъ кржиченъ de баіонетълъ rapdei. — Пекътъ стърніа вп настъпълъ шітреа despre франчтареа вомбадемътълъ, не атътъ діналъ пе фран-дезі плапълъ лві Наполеон къ каре вреа а deckide кампания да ларгълъ діп Кримъ ші діп Іспій да Бесарабія.

Еспісъчіпеа франчесілоръ Парісілъ къ тотъ фелівлъ ді, соізрі европене ші транспаріне ші не афъндіссе ділкъ гата арапчесіл-тълъ с'а ашънатъ deckiderea еі пе вр'о кътъва тімпъ. — Des-преде къгъторіа лві Наполеон да Кримъ нз се афъ алте шітреі по-сітіве дектътъ къ еа с'а маі ашънатъ. Тропе се тотъ трімітъ ла орієнтъ din лагърълъ mezinalъ челъ de 70,000, ші rapda националь се ва франчесілоръ къ сервіділе діп патріе ка песте тілідіе съ се пітъ діспіне, үндіе ва чере требънда. Үп франчесілоръ de статъ de 800 milionе фр. е діп проспектъ.

D. de Thouvenel e denamtitъ пріпіn декретъ de солъ фран-дозескъ пентръ Константинополе.

Са dіn i a трімісіе контінентълъ сълъ ла Константіополе ші цен. Алфонсо да Мартора, супремълъ лоръ командантъ, діл-філъкъръ къ о къвіттаре ла лвітъ пентръ Европа, ші съвени-реле цепчесе діп орієнтъ. — Рече еаръші рекіемъ ne ministri demіші, фіндкъ нз се пітъ ділвой къ епіскопатълъ католікъ пентръ піпереа съпѣтъ даре а тошілоръ бесерічешті. —

Са p i a се леагътъ діл марі сперанде къші ва ведé Къба асекъратъ, дакъ ва лві парте къ арта ла ліга апъсанъ. Кортеселе пріміръ проіектълъ de леце пентръ віндереа тоши-лоръ клерікале. Din партеа Панеі се скріе, къ с'ар фі фъкътъ протестъ. Еспартеро е таре ші маре прієтенъ къ алації, да вп ревій вівателе пентръ лібертате ші Еспартеро нз воіаі а лві капътъ. — Се паре къ Spانيا ділкъ се афъ діп фаселе револю-шіпіе франчесе din 1793.

Лі А п g l i a піші діп 30. Апріліе діл каса de жосъ фран-аклатіві L. I. Реселъ. Елъ фу къ шаре неастьпълъ провокатъ, ка съші dea декіарацівіле despre декірсьлъ конферінцілоръ vieneze, ресътатълъ лоръ, ші despre пісъчіпеа апъсълъ фадъ къ конферінціле. L. I. Реселъ ділсъ пішай кътъ апромісіе, къ се воръ аштерне акtele парламентълъ, еар' din декр-сълъ конферінцілоръ діл пітълъ вп естрактъ діпъ кътъ л'ам кам-чітітъ ші поі.

Жарпалае енглесе се реварсе діл ввікърі пентръкъ прове-дінда скъпѣ віаца алаціялъ лоръ de спіркаталя атентатъ. Флота валтікъ ділпітэзъ ші влокареа портълоръ се прегътеште. Быпеле прісе ші ажъ ре'нченпътъ епока лоръ.

Ресіа гръмъдеште ла nордъ арматъ ші нз ділчесілъ а се фортифіка. — Репъксатълъ Міператъ Ніколае ділкъ лъсъ впѣ тестаментъ ла філъ съі, din каре піпъ актъ пітълъ о парте а ешітъ ла лвітіпъ, че пріеште ла впрае а фаміліе ділп-рътешті. —

Остен-Сакен се ділпілъ ла рангъ de графъ пентръ къ а а-ператъ Odeca de флоте алаціе ші фортифікъвіле din франтеа Севастополеі.

Тзрчіа трече престе о крісъ маре діл minистеріз. Рес-ідіш Паша, се скріе, къ с'а demicionatъ. Алі Паша (плепіоп-тълъ Тзрчіеі ліп Biena ла конферінціе) e denamtitъ de Mape Biziръ. Фазад Паша (къпоскътълъ Efendi) e denamtitъ de mini-стръ de естерне. Mexemed Алі е рекіematъ.

Lordъ Pedcliff с'а ре'пторсъ діл тотъ івіділа dela Кримъ. Атентътъ ші дітаірі пентръ шітреі ачесте ділпіртътіре.

(Діпъ „Bandeper“, „O. D. P.“)

Tièr'a romanescă și Moldavi'a.

Быкърешті, 23. Апріліе в. (Естрактъ дінтръ о скрісіре таі лвітъ...) Газета поістръ „Патріа“ се пітъ преавіне, еа лвіръ къ дестълъ тактъ, фіндъ къ лвіреа амінте ла франчесілоръ ші да скімбъріле лоръ. Авемъ маре порокъ къ ачестъ газетъ. Тотъ че amă dopi din партене есте, ка „Патріа“, жарпалае політікъ ші ко-мерчіалъ съ се ствілъ din тъпіле поеділоръ амореzaці сів але

аманділоръ поеді, къ пірістълъ лоръ челъ вълвітъ, къчі пое сімle de „am 8 р'“ стаі ръл діп газете серіосе; съ се десробескъ ші de 8 n i i din ачеі Фойлетопішті, карі ар фі требзітъ съ таі ръ-тъпъ діп Іеріхонъ пілъ ле воръ креште вървіле лоръ. — Пар-тіта ръко-славобъ, каре іа парте ші діп література поістръ, адікъ Дръганиші Войнії Длії Еліаде с'а ділкъръціатъ фортіе пріп „къ-щетъріл“ Длії Рес din Ромънія літераръ ші леадъ ръстъмътічті прекътъ ажторълъ лоръ поіте къ пічі аж вісатъ.

De алъ парте D. Boierескъ фаче впѣ респіпсъ Длії Барід, ділсъ респіпсъ de паче.

— Съпѣтъ тітълъ: (Пъсъчъніеа Domпвлъ (Hospo-dar) Фацъ къ веіпвлъ. Претенсівіле търчешті) піблікъ „Wanderer“ діп фобіа de сérъ Nr. 207, къ датѣ Іашії, 12. Апріліе пеште франчесілоръ, каре потъ траце атепціонеа чі-тіторілоръ франчесілоръ спре а афа таі ділтълъ adевърълъ. — Кореспондинца съпѣ аша:

„Жарпалае „K. X.“ („N. C.“) се скріе, кътъ Грігоріе Гіка, каре се быкъръ de цеперала ділкредере а Цереі ші де-кіаръ пе фадъ, къ елъ предъшештіе віпеле церей таі твілъ дектътъ орче інтересе персонале, пічі твіпвештіе, кътъ елъ діп кіема-реа впві пріпцъ стръпінъ пріеште сінгра ферічіре а віторілъ а-честоръ цері, с'а ділвоітъ ла дінереа конферінціе din Фокшані а амъндіроръ Domпвлъ, Молдовеі ші Цереі ротъпешті, пітълъ діпъ репецитъ зоріре. Елъ ва декіара пе фадъ Domпвлъ Цереі ротъпешті, кътъ елъ пічідекътъ пе вреа а се ідентіфіка пе сіне ші казса са къ казса челъ din тълъ. Domпвлъ поістръ лвіръ фортіе біне къ ачеаста, фіндкъ елъ ші а къштігатъ піпъ актъ пріп ло-іала ші дескіса са піртаре фадъ къ Порта о ділкредере деплі-пітъ. Кътъ Domпвлъ с'а ші арътатъ таі дівпълъ фадъ къ солії Domпвлъ Цереі ротъпешті фортіе рече, се еспілкъ де аколо, фіндкъ елъ се теме de франчесілоръ прекътъ ші de амбіці-неа чеа пекътътъ а вечілъ сълъ. Астълъ сосі аічі впѣ ад-ітантъ алі Ісшайлъ Паша din Шьпіла, каре аре de а се діл-де-леде къ губернілъ поістръ despre діслокареа тръпелоръ търчешті ла Dнпъреа de жосъ. Се ziche, къ діп Быкърешті din франчесі-пареа Машірвлъ с'ар фі піртатъ аспръ ділконтра Domпвлъ de аколо ші ділконтра релей адіпістърълъ, съпѣтъ каре сіферъ діп віпеле прівінде ші тръпеле търчешті (ліфераділ —) ші къ ар' фі тіжлочітъ депліперае префекцілоръ (окжртітіорълоръ) din Брыла ші Кълърашъ.“

Ачеста кореспондинца о репродуктіе din „Bandeper“ діл-тоқтай, пітълъ къ ачелъ скопъ, ка чеі че пітъ о потъ чіті діп жар-палае стръпінъ съ пітъ фі дішладаі къ скорпітърі таі корп-рате, ешітъ din спіртъ діштъпосъ.

Оаре че плакате съ се фіе ділпірътіатъ пріп Молдова ші Цераі ротъпешті? De чіпе ші къ че скопъ? — Се пітъ ка файма че о быкърешті „Кр. Z.“, діп Nr. 72, се фіе adevъръ? Кътъ, ад-іттіціліе ресътъ еаръ ажъ ешітъ ла лвітіпъ. Оре съпѣ че форма? Кредетъ къ е пітълъ скорпітъръ. — Montenegro ші Гречія се скріе, къ се тішкъ діп фавбреа Ресіеі.

Быкърешті. „Быкърешті офіціалъ“ din 25. Апріліе къпрінде мі твілте офіціоръ Domпвлъ:

Пріп челъ din тълъ се діналъ ла рапгъ de Логофътъ ал-кредингі D. колонелъ Ніколае Бібескъ.

Пріп алътъ се denamtіште Кл. Манолаке Гръдиштеанъ de съпелтъ ла къртеа апелатівъ кріміналъ діп локълъ ръпъсатълъ П. T. N. Седъ.

Сердаръ Гр. Кантакъсінъ de прокуроръ ла къртеа ап. чівілъ С. II. ші de Кжртітіоръ ла Іловъ: Кл. А. Е. Флорескъ, еар' Кл. Манол. Кредилемскъ съпелтъ ла къртеа ап. чів. С. II.

DIN КЪМПУЛЪ РЕСБОІЧЛЪІ.

Рапортълъ лві Капроберт (везі ръбр. Франца) се ділре-ште къ шітреа, кътъ францозій окъпълъ фортифікъріле dela ба-стіонълъ чентралъ, ажълътъ пріпші ші 200 артілерішті раші.

О алътъ дінешъ а „Monitordъ“ din 30. Апріліе спіле, къ рашій ажъ атакатъ din docъ пе алації ла Балаклава, впде се діл-чине о лвітъ кржиченъ, діп каре къзбръ парте торді парте ръ-піді ла 20,000 солдатъ din рашій ші алації.

Отер Паша а порпітъ къ 30,000 трапъ кътъ Чернаїа. Is-кендеп Бей фъкъ о діверсізпе кътъ раші, ачештіа ділсъ пе сте-теръ ла лвітъ.

Аціо діп Brașovъ 12. Маіс п.:

Азрълъ (галвіній) 5 ф. 53 кр. тк. — Арціптулъ 26 %.